مفاهیم پیشرفته در یادگیری ماشین

دانشکده، معند کامیون

نیمسال دوم ۴۰۱_۱۴۰۰ مدرس: دکتر مهدیه سلیمانی

تمرین سری اول عنوان تمرین عنوان تمرین زمان تحویل: ۱۹ فروردین

لطفا نكات زير را رعايت كنيد:

- _ سوالات خود را از طریق پست مربوط به تمرین در Quera مطرح کنید.
- در هر کدام از سوالات، اگر از منابع خاصی استفاده کردهاید باید آن را ذکر کنید.
  - _ پاسخ ارسالی واضح و خوانا باشد.
- _ تمام پاسخهای خود را در یک فایل با فرمت HW#_[SID]_[Fullname].zip روی کوئرا قرار دهید.
- ـ برای ارسال هر تمرین تا ساعت ۲۳:۵۹ روز ددلاین فرصت دارید. علاوه بر آن، در هر تمرین می توانید تا سقف هفت روز از تأخیر مجاز باقیماندهی خود استفاده کنید.
  - _ نمره این تمرین از ۲۰۰ محاسبه می شود.

سوال ۱: (نظری) متا یادگیری مبتنی بر بهینه سازی دو سطحی (۲۵ نمره)

همانطور که در جلسات درس مشاهده کردهاید، یکی از روشهای متا_یادگیری، خانواده بهینهسازی دو سطحی بوده که مهمترین کار در این زمینه روش MAML میباشد. در این خانواده از روشها، متا_پارامترها (پارامترهای آهسته) هم بعد با پارامترهای مختص وظیفه (پارامترهای سریع) بوده و به عنوان یک نقطه شروع برای آنها عمل میکنند. به طور دقیقتر، اگر توزیع وظایف (Tasks) را به صورت $p(\mathcal{T})$ در نظر بگیریم، میتوان رابطه زیر را برای یادگیری متا_پارامترها ارائه داد:

$$\theta^* = \arg\min_{\rho} \mathbb{E}_{\mathcal{T} = (S, Q) \sim p(\mathcal{T})}[\mathcal{L}(\phi, Q)] \tag{1}$$

$$Where \quad \phi = Alg(\theta, S) \tag{1}$$

که در این رابطه S مجموعه دادههای پتشیبان (Support) و Q مجموعه دادههای پرسمان (Query) مربوط به هر وظیفه (Task) را نشان می دهد. در این رابطه، محاسبه پارامترهای سریع ϕ توسط روش Alg انجام می شود که در مقالات مربوطه به طرق مختلفی انتخاب شده و بهینه سازی داخلی (Inner-Level) نامیده می شود. همچنین در رابطه فوق، بهینه سازی خارجی (Outer-Level) که روی پارامترهای θ صورت می پذیرد، به شکل arg min نمایش داده شده است.

برای آنجام بهینه سازی خارجی، لازم است تا از تابع معرفی شده نسبت به θ گرادیان را به صورت زیر محاسبه کرده و θ را از طریق آن بهروزرسانی نماییم:

$$\nabla_{\theta} \mathbb{E}[\mathcal{L}(\phi, Q)] = \mathbb{E}[\nabla_{\theta} \mathcal{L}(\mathcal{A} \lg(\theta, S), Q)] \tag{Y}$$

برای محاسبه عبارت فوق، از قاعده زنجیرهای مشتق استفاده میکنیم:

$$\nabla_{\theta} \mathcal{L}(\mathcal{A} \lg(\theta, S), Q) = \nabla_{\phi} \mathcal{L}(\phi, Q)|_{\phi = \mathcal{A} \lg(\theta, S)} \times \frac{d}{d\theta} \mathcal{A} \lg(\theta, S)$$
 (7)

همانطور که مشاهده میکنید، رابطه فوق از دو جمله تشکیل شده است؛ محاسبه جمله اول نسبتاً راحت است. چرا که کافیست تا از $\mathcal{L}$ مشتق گرفته و مقدار $\mathcal{A} \log(\theta,S)$ را در آن جایگذاری کنیم و در این صورت گرادیانی از $\mathcal{A} \log(\theta,S)$ عبور نمیکند. این در حالیست که برای محاسبه جمله دوم، لازم است تا عملیات مشتقگیری را از داخل الگوریتم $\mathcal{A} \log(\theta,S)$ عبور دهیم. این مسئله میتواند مشکل زا باشد چرا که ممکن است $\mathcal{A} \log(\theta,S)$ حاصلاً قابلیت عبور گرادیان را نداشته باشد یا اگر دارد ممکن است منجر به محاسبات پرهزینه شود. به عنوان مثال، در روش MAML داریم:

$$\mathcal{A}\mathrm{lg}(\theta,S) = \theta - \alpha \nabla_{\theta} \mathcal{L}(\theta,Q) \Rightarrow \frac{d}{d\theta} \mathcal{A}\mathrm{lg}(\theta,S) = I - \alpha \nabla_{\theta}^{2} \mathcal{L}(\theta,S) \tag{f}$$

که در رابطه فوق، محاسبه مشتقهای مرتبه دوم (Hessian) میتواند بسیار سخت یا پرهزینه باشد چرا که لازم است تا کل گراف محاسباتی در طول مسیر محاسبه $Alg(\theta, S)$ نگه داشته شود تا بتوان گرادیان را از روی آن عبور داده و به مراحل قبلی رساند.

در این سوال قصد داریم تا تکنیکی معرفی کنیم که با استفاده از آن این مشکلات مرتفع شوند. برای این منظور، فرض کنید $Alg(\theta,S)$ به صورت زیر پیشنهاد شده است:

$$\phi = \mathcal{A}\lg(\theta, S) = \underset{\phi'}{\arg\min} \mathcal{L}(\phi', S) + \frac{\lambda}{2}||\phi' - \theta||^2$$
 (4)

که λ یک هایپرپارامتر است و هر چه مقدار آن بیشتر باشد، باعث می شود تا جواب بهینه سازی درونی، به نقطه شروع خود یعنی θ نزدیک تر بماند. بهینه سازی Δ را می توان با انجام چندین گام بهینه سازی تکرار شونده (Iterative) حل کرد اما مشکل آن جاست که امکان عبور گرادیان از چنین محاسباتی وجود ندارد. با در نظر گرفتن این مسئله، به پرسش های زیر پاسخ دهید:

- (آ) فرض کنید ما قادر هستیم تا بهینهسازی ۵ را به صورت کامل حل کنیم و ϕ را به عنوان جواب بهینه دقیق آن به دست آوردهایم. از این مسئله استفاده کنید و $\frac{d\phi}{d\theta}$ را محاسبه کنید (راهنمایی: در نقطه بهینه دقیق، مشتق $2||\phi' \theta||^2$ نسبت به ϕ' صفر خواهد بود). (۱۰ نمره)
- (ب) اگر مراحل پرسش قبل را به درستی طی کرده باشید، در جواب خود به یک عبارت حاوی مشتق مرتبه دوم $\nabla^2 \mathcal{L}$ (یا همان ماتریس Hessian) میرسید. محاسبه این عبارت چه تفاوتی با مشتق مرتبه دوم موجود در رابطه ۲ دارد؟ استفاده از این تابع $\mathcal{A}$ lg پیشنهادی چه مزیتی نسبت به MAML دارد؟ (۱۰ نمره)
  - (ج) به عنوان جمعبندی، الگوریتمی که متا_یادگیر در هر اپیزود طی میکند را به صورت گام گام شرح دهید. (۵ نمره)

پاسخ

 $(\tilde{1})$

$$\frac{d}{d\phi'} \mathcal{L}(\phi', S) + \frac{\lambda}{2} ||\phi' - \theta||^2 = \nabla_{\phi'} \mathcal{L}(\phi', S)|_{\phi' = \phi} - \lambda(\phi' - \theta)|_{\phi' = \phi} = 0 \tag{19}$$

$$\Rightarrow \phi = \theta - \frac{1}{\lambda} \nabla_{\phi} \mathcal{L}(\phi, S) \tag{φ}$$

$$\Rightarrow \frac{d}{d\theta}\phi = I - \frac{1}{\lambda}\nabla_{\phi}^{2}\mathcal{L}(\phi, S) \times \frac{d\phi}{d\theta} \tag{$\mathfrak{P}$}$$

$$\Rightarrow \frac{d\phi}{d\theta} = (I + \frac{1}{\lambda} \nabla_{\phi}^2 \mathcal{L}(\phi, S))^{-1} \tag{98}$$

- (ب) مشتق مرتبه دوم به دست آمده در الگوریتم MAML به صورت $\nabla_{\theta}^{2}\mathcal{L}(\theta,S)$ میباشد این در حالیست که در روش معرفی شده با محاسبه $\nabla_{\phi}^{2}\mathcal{L}(\phi,S)$ مواجه می شویم. این بدان معناست که مشتق دوم مورد نظر، کافیست در نقطه بهینه حاصل از حل دقیق بهینه سازی Δ نوشته شود و به مسیری که در گامهای محاسبه Δ طی شده است، هیچ وابستگی وجود ندارد. توجه کنید که Δ همان نقطه شروع بهینه سازی است در حالی که Δ نقطه نهایی بهینه سازی محسوب می شود. لذا در حل Δ کافیست تا گرادیان Δ و Δ را قطع کنیم، بهینه سازی Δ را حل کرده و گرادیان مورد نیاز برای آپدیت Δ را با کمک روابط Δ و عد به دست آوریم. این در حالیست که در رویکرد MAML (مخصوصاً زمانی که بیش از یک گام بهینه سازی در حلقه داخلی بر می داریم)، لازم است تا کل گراف محاسباتی و کل وزنهای محاسبه شده در میان مسیر را نگه داری کنیم تا بتوانیم مشتقهای مرتبه دو را محاسبه کنیم.
- (ج) فی کنیم که شامل دادههای پشتیبان (Task) و پرسمان $\mathcal{T} \in D_{meta-train}$ و پرسمان S (Support) به صورت S (Query) میباشد.
  - ullet با در دست داشتن دادههای S، بهینهسازی Δ را با روشهای مرسوم بهینهسازی انجام می دهیم و حاصل را ϕ می نامیم.
    - طبق رابطه عد مشتق ϕ نسبت به θ را محاسبه می کنیم.
    - با کمک دادههای Q، عبارت $\nabla_{\phi} \mathcal{L}(\phi,Q)|_{\phi=\mathcal{A}\lg(\theta,S)}$ را محاسبه میکنیم.
- از ضرب دو رابطه محاسبه شده در دو مورد اخیر، $\nabla_{\theta} \mathcal{L}(Alg(\theta, S), Q)$ را محاسبه کرده و با کمک این گرادیان متا_پارامترهای θ را آپدیت میکنیم.

سوال ۲: (نظری) روشهای مبتنی بر یادگیری متریک (۵۵ نمره)

روشهای یادگیری متریک یکی دیگر از روشهایی هستند که در درس به عنوان یکی از اعضای خانواده متایادگیری با آنها آشنا شدید. در این روشها هدف آن است که یک شبکه استخراج ویژگی مثل $f_{\theta}(x)$ یاد گرفته شود تا دادههای کلاس یکسان را در فضای نمایش مخفی در کنار یکدیگر تصویر کند. پارامترهای θ متایارامترهای مدل در نظر گرفته می شوند در طول متایادگیری آموزش داده می شوند. از آنجایی که $f_{\theta}(x)$ صرفاً یک فضای نمایشی (Representation Space) فراهم می کند، برای کامل کردن شبکه نیاز به یک دسته بند (یادگیر پایه) پارامتریک یا نان_پارامتریک داریم که روی این فضای نمایشی قرار گرفته، از دادههای پشتیبان برای آماده سازی خود استفاده کرده و با کمک آنها عمل دسته بندی نمونههای

پرسمان را انجام دهد. پارامترهای دستهبند معرفی شده را به عنوان پارامترهای سریع می شناسند و آنها را با ϕ نمایش میدهند. این پارامترها مختص هر وظیفه به دست آمده و برای وظیفه بعدی تغییر میکنند.

در این روشها یکی از تصمیمات مهم در زمینه طراحی الگوریتم انتخاب مناسب همین دستهبند میباشد. از جمله انتخابهای موجود برای این خانواده، انتخاب روش Nearest Neighbour میباشد. همچنین روش دیگری که در مقاله ProtoNet معرفی شد استفاده از دستهبندهای مبتنی بر پروتوتایپ بر پروتوتایپ دستهها (با میانگین گیری از دادههای موجود در مجموعه پشتیبان از هر کلاس) میباشد. مشکلی که متایادگیری مبتنی بر پروتوتایپ دارند این است که دستهبند سادهای دارند و تعمیمپذیری دستهبند در فاز متا ارزیابی کم میباشد. به همین دلیل در مقاله Bertinetto 2018 به بررسی دو دستهبند رایج در یادگیری ماشین (Logistic Regression, Ridge Regression) و نحوه استفاده موثر آن در مسئله متایادگیری پرداخته است. با مطالعه مقاله و راهنمایی های داده شده در زیر، به سوالات پاسخ دهید

- (آ) توضیح دهید که در نگاه اول، استفاده از این دستهبندها چه مشکلی میتواند برای فرایند متا_آموزش ایجاد کند؟ چرا استفاده از رویکردهای پروتوتایپی یا KNN این مشکل را ایجاد نمیکند؟ (راهنمایی: پاسخ این مورد غیر مرتبط با پرسش قبل نیست) (۱۰ نمره)
- (ب) توضیح دهید که در مقاله معرفی شده، چگونه مشکل معرفی شده را حل میکند؟ تفاوت رویکردی که برای Ridge Regression و Logistic می توضیح دهید. (۵ نمره) Regression به کار گرفته می شود را توضیح دهید. (۵ نمره)
- (ج) دو ماتریس $X \in \mathbb{R}^{n \times d}$ به عنوان داده های پشتیبان تعبیه شده در فضای نمایش و $Y \in \mathbb{R}^{n \times d}$ به عنوان برچسبهای One-hot همان داده ها را در نظر بگیرید که $X \in \mathbb{R}^{n \times d}$ تعداد داده ها را اندازه بردار بازنمایی هر داده و $X \in \mathbb{R}^{n \times d}$ تعداد داده ها و $X \in \mathbb{R}^{n \times d}$ تعداد داده ها و $X \in \mathbb{R}^{n \times d}$ باشد، با هم برابر می باشند و نحوه استفاده آن در دسته بند Ridge Regression را توضیح دهید : (۱۰ نموه)

$$(X^TX + \lambda I)^{-1}X^TY = X^T(XX^T + \lambda I)^{-1}Y$$

- (د) توضیح دهید که برای انجام متایادگیری استفاده از کدام یک از دو رابطه بالا بهتر میباشد و چرا؟ (۵ نمره)
- (ه) در مقاله معرفی شده، برای محاسبه وزنهای دستهبند Logistic Regression از بهینهسازی با روش Newton استفاده شده است. دلیل این امر را بیان کنید و همچنین در مورد خود Newton's Method تحقیق کنید و رابطه به روزرسانی و نحوه بدست آوردن این رابطه را بنویسید. (۱۰ نمره)
  - (و) تعاریف زیر را در نظر بگیرید:

$$A_t = diag(q_t)$$

$$q_t^{(i)} = \sigma\left(\omega_t^T x^{(i)}\right) \left(1 - \sigma\left(\omega_t^T x^{(i)}\right)\right)$$

$$B_t^{(i)} = \sigma\left(\omega_t^T x^{(i)}\right) - y^{(i)}$$

که $A \in \mathbb{R}^n$ یک ماتریس قطری و $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ میباشد.

با اعمال Newton's Method روى تابع هزينه اين دستهبند، به رابطه بهروزرساني زير برسيد (١٥ نمره):

$$\omega_{t+1} = \left(X^T A_t X + \lambda I\right)^{-1} X^T \left(A_t X \omega_t - B_t\right)$$

(رابطه فوق مشابه رابطه ۷ مقاله میباشد با این تفاوت که به نظر میرسد روابط موجود در مقاله در برخی جزئیات از نظر Notation ایراد دارند.)

پاسخ:

- (آ) دو دسته بند ذکر شده، دستهبندهایی پارامتریک هستند و برای آن که پارامترهای آنها محاسبه شود، نیاز است تا یک دستگاه بهینهسازی حل شود. یکی از روشهای حل دستگاه، استفاده از رویکردهای iterative و استفاده مستقیم از رویکرد Gradient Decent به مشکل خوردن استفاده از این نوع Solver آن است که مراحل انجام شده در رویکرد iterative قابلیت عبور گرادیان را ندارند و این باعث به مشکل خوردن متایدی می شود. به عبارت دقیق تر، فرض کنید که نمونههای پشتیبان را از شبکه استخراج ویژگی عبور داده اید و آنها را در فضای نمایشی تعبیه کرده اید. سپس با یک رویکرد iterative بهینهسازی مربوط به Ridge Regression را انجام داده و وزنهای دسته بند را به دست می آورید. مشکلی که وجود دارد آن است که نمی توان گرادیان Rhalland را از وزنهای به دست آمده عبور داد و از طریق آن شبکه استخراج ویژگی و پارامترهای θ را آپدیت کرد. این در حالیست که با استفاده از این رویکرد می توان گرادیان را از نمونههای موجود هر کلاس عبور داد دسته بند مستقیماً با خود نمونههای یک کلاس را طوری تنظیم کرد که نمونههای یک کلاس در فضای نمایش نزدیک یک دیگر بیفتند. رویکرد و از این طریق چینش نمونههای یک کلاس مشکلی برای عبور مسیر گرادیان مشابهی در مورد دستهبند پروتوتایپی وجود دارد چرا که عملیات میانگین گیری روی نمونههای یک کلاس مشکلی برای عبور مسیر گرادیان ایجاد نمی کند و با آپدیت کردن θ می توان نمونهها را طوری در فضا تعبیه کرد که نمونههای مربوط به یک کلاس خاص در نزدیکی پروتوتایپ کلاس خودشان قرار بگیرند.
- (ب) این مقاله برای حل مشکل Ridge Regression ، به جای حل iterative آن، یک جواب Closed-form به عنوان وزنهای بهینه معرفی میکند. این جواب بسته به راحتی قابلیت عبور گرادیان به لایههای عقبی را فراهم میکند.

از سویی برای دستهبند Logistic Regression ، از رویکرد iterative خاصی استفاده میکند و همزمان نشان میدهد که این رویکرد قابلیت عبور گرادیان از تک تک مراحل iterative را فراهم میکند. رویکرد مورد استفاده Newton's Method نام دارد.

(ج) باتوجه به اینکه ماتریس ۲ در هردو طرف مساوی از سمت راست در معادله ضرب شده است، پس تنها کافی است که اثبات کنیم:

$$(X^TX + \lambda I)^{-1}X^T = X^T(XX^T + \lambda I)^{-1}$$

برای شروع اثبات در رابطه زیر را در نظر بگیرید:

$$\lambda X^T = \lambda X^T$$

ماتریس همانی را برای یک سمت از رابطه مساوی بالا از سمت چپ ماتریس X^T و یک بار از سمت راست ماتریس، ضرب میکنیم:

$$\lambda I_d X^T = \lambda X^T I_n$$

حال عبارت $X^T X X^T$ را به دو سمت مساوی اضافه می کنیم.

$$X^T X X^T + \lambda I_d X^T = X^T X X^T + \lambda X^T I_n$$

با فاكتورگيري داريم:

$$(X^TX + \lambda I_d)X^T = X^T(XX^T + \lambda I_n)$$

حال اگر در دو طرف تساوی، عبارت $\left(X^T + \lambda I_d\right)^{-1}$ را از چپ و عبارت $\left(X^T + \lambda I_d\right)^{-1}$ را از سمت راست ضرب کنیم داریم:

$$\left(X^TX + \lambda I_d\right)^{-1} \left(X^TX + \lambda I_d\right) X^T \left(XX^T + \lambda I_n\right)^{-1} = \left(X^TX + \lambda I_d\right)^{-1} X^T \left(XX^T + \lambda I_n\right) \left(XX^T + \lambda I_n\right)^{-1}$$

با سادهسازی داریم:

$$X^{T}(XX^{T} + \lambda I_{n})^{-1} = (X^{T}X + \lambda I_{d})^{-1}X^{T}$$

كه مطلوب سوال مىباشد.

این نکته لازم به ذکر میباشد که ماتریسهایی که معکوس آن را در اثبات بالا استفاده کردیم هردو ماتریسهای مثبت نیمهمعین میباشند و بنابراین حتما معکوسپذیر میباشند.

رابطه معرفی شده، همان جواب Closed-Form برای دستهبند Ridge Regression است و همانطور که مشاهده می شود، در محاسبه این وزنها تنها از ضرب ماتریسی و معکوس گیری استفاده شده است که این اپراتورها قابلیت عبور گرادیان از خود را فراهم میکنند.

- (د) برای انجام متایادگیری استفاده از رابطه $X^T (XX^T + \lambda I_n)^{-1}$ بهینه تر میباشد. چون در این رابطه نیاز به محاسبه معکوس یک ماتریس با ابعاد $n \times n$ داریم ولی در حالت دیگر نیاز به محاسبه معکوس ماتریسی به ابعاد $d \times d$ میباشد که مقدار $d \times d$ که بیانگر ابعاد بازنمایی در شبکه عصبی میباشد که به مراتب خیلی بزرگتر از تعداد نمونه ها در مسئله های متایادگیری میباشد چرا که که تعداد نمونه های پشتیبان در مسائل few-shot خیلی کم میباشد.
- (ه) به دلیل محدودیت تعداد بهروزرسانی پارامترها در حلقه درونی الگوریتم،از Newton's Method برای همگرایی سریعتر به نسبت گرادیان گیری ساده استفاده شده است. در Newton's Method علاوه بر گرادیان، اطلاعات مشتق دوم نیز استفاده می شود. توجه کنید که در تابع هزینه همگرا کند. در از جمله همین همین الله همین Logistic Regression) استفاده از این رویکرد می تواند خیلی سریع ما را به نقطه بهینه همگرا کند. در این روش با نوشتن بسط Taylor برای تابع هزینه f حول یک نقطه داریم:

$$f(x+t) = f(x) + f'(x) t + \frac{f''(x) t^2}{2}$$

در رابطه بالا برای کمینه کردن مقدار تابع، نسبت به پارامتر t که جهت بهروزرسانی و حرکت میباشد مشتق میگیریم که جهت بهینه بهروزرسانی را پیدا کنیم:

$$\frac{dy}{dx}\left(f(x) + f'(x)t + \frac{f''(x)t^2}{2}\right) = f'(x) + f''(x)t = 0$$
$$t^* = -\frac{f'(x)}{f''(x)}$$

بنابراین رابطه بهینهسازی را می توان به صورت زیر نوشت:

$$x_{new} = x_{old} - \frac{f'(x_{old})}{f''(x_{old})} = x_{old} - (\nabla_x^2 f)^{-1} \nabla_x f$$

(و) هدف سوال کمینه کردن منفی لگاریتم بیشینه درستنمایی به همراه یک جمله منظمسازی میباشد.

$$P\left(Y|\omega,X\right) = \prod_{i=1}^{N} \left(\sigma\left(\omega^{T}x^{(i)}\right)\right)^{y^{(i)}} \left(1 - \sigma\left(\omega^{T}x^{(i)}\right)\right)^{1 - y^{(i)}}$$

$$L = -\log P\left(Y|\omega, X\right) + \lambda \|\omega\|^2 = -\sum_{i=1}^{N} \left[y^{(i)} \log \left(\sigma\left(\omega^T x^{(i)}\right)\right) + \left(1 - y^{(i)}\right) \log \left(1 - \sigma\left(\omega^T x^{(i)}\right)\right)\right] + \lambda \|\omega\|^2$$

حال با گرادیان گیری مقادیر گرادیان اول و دوم را حساب میکنیم:

$$\nabla_{\omega} L = \sum_{i=1}^{N} \left(\sigma \left(\omega^{T} x^{(i)} \right) - y^{(i)} \right) x^{(i)^{T}}$$

$$H = \nabla_{\omega}^{2} L = \sum_{i=1}^{N} \sigma \left(\omega^{T} x^{(i)} \right) \left(1 - \sigma \left(\omega^{T} x^{(i)} \right) \right) x^{(i)^{T}} x^{(i)}$$

حال اگر سیگماهای بالا را به ضرب ماتریسی تبدیل کنیم، طبق رابطه بهروزرسانی داریم:

$$\omega_{t+1} = \omega_t - H^{-1} \nabla L$$

$$= \omega_t - \left(X^T A_t X + \lambda I \right)^{-1} \left(X^T B_t + \lambda \omega_t \right)$$

$$= \left(X^T A_t X + \lambda I \right)^{-1} \left(\left(X^T A_t X + \lambda I \right) \omega_t - X^T B_t - \lambda \omega_t \right)$$

$$= \left(X^T A_t X + \lambda I \right)^{-1} \left(X^T A_t X \omega_t - X^T B_t \right)$$

$$\Rightarrow \omega_{t+1} = \left(X^T A_t X + \lambda I \right)^{-1} X^T \left(A_t X \omega_t - B_t \right)$$

سوال ۳: (نظری) استفاده از دسته بند SVM در رویکرد یادگیری متریک (۳۰ نمره)

در این سوال قصد داریم مقاله MetaOptNet را مورد بررسی قرار دهیم که برای مدت قابل توجهی SOTA در زمینه یادگیری با تعداد نمونه کم به شمار میرفت. این مقاله شباهت بسیار زیادی به مقاله معرفی شده در پرسش قبل دارد با این تفاوت که قصد دارد به جای دسته بندهای معرفی شده، دسته بند SVM را به عنوان لایه آخر روی شبکه استخراج ویژگی سوار کند. رویکردهایی که در پرسش قبل برای Ridge Regression و SVM دسته این مشکل را برطرف نماید. برای این Regression معرفی شدند را نمی توان برای SVM به کار برد. لذا این مقاله به دنبال ارائه روشی است تا این مشکل را برطرف نماید. برای این منظور، رویکردی شبیه به پرسش اول را دنبال میکند. با این تفاوت که در پرسش اول کل وزنهای شبکه (اعم از دسته بند و (Backbone در دستگاه بهینه سازی قرار میگرفتند اما در این سوال دستگاه بهینه سازی فقط روی وزنهای دسته بند SVM نوشته می شود. برای درک بهتر روش، مقاله مورد نظر را بررسی نموده و به پرسش های زیر پاسخ دهید:

- (آ) توضیح دهید که پارامترهای سریع چگونه به کمک دادههای پشتیبان و پارامترهای آهسته ساخته می شوند و دستگاه بهینهسازی معرفی شده در این مقاله که از حل آن پارامترهای سریع ساخته می شوند را به همراه دوگان آن به صورت دقیق و با ذکر جزئیات نمادگذاری معرفی کنید. (۵ نمره)
- (ب) با مطالعه صفحه ۴ این مقاله، توضیح دهید که استفاده از قضایای KKT و Implicit Function Theorem چه کمکی در راستای محاسبه گرادیان میکنند و آپدیت شبکه Backbone با استفاده از چه گرادیانی انجام می شود؟ (برای این قسمت اثبات دقیق ریاضی مد نظر نیست و به شرطی که به صورت شفاف کاربرد این دو قضیه و نحوه استفاده آنها را بیان کنید نمره کامل را دریافت میکنید) (۱۰ نمره)
- (ج) با مطالعه روابط این مقاله ضمن نوشتن دستگاه بهینهسازی مربوطه، توضیح دهید که چگونه میتوان دستهبند Ridge Regression مطرح شده در سوال قبل را ذیل همین رویکرد جای داد. (۵ نمره)
- (د) بعد از به دست آوردن وزنهای بهینه w برای دستهبند SVM یا Ridge Regression ، تابع متا هزینه به چه صورتی نوشته می شود؟ از این تابع هزینه برای به روزرسانی کدام پارامترها استفاده می شود؟ (از رابطه ۱۲ مقاله کمک بگیرید، ولی جزئیات به دست آوردن آن را به صورت شفاف بیان کنید) (۱۰ نمره)

توجه: در ادبیات این مقاله، نمادگذاری رایج متا_یادگیری رعایت نشده است و جای نماد θ و ϕ با هم عوض شده است. برای یکسان شدن جوابها، شما از نمادگذاری معرفی شده در پرسش اول استفاده کرده و θ و ϕ را به ترتیب برای متا_پارامترها و پارامترهای مختص وظیفه به کار ببرید.

سوال ۴: (نظری) تنظیم توزیع برای یادگیری چندنمونهای (۱۵ نمره)

یکی از ریسکهای احتمالی در یادگیری چندنمونهای احتمال بیش برازش بر روی دادگان کمتعداد آموزشی است. در این مقاله روشی پیشنهاد شده است تا به کمک استخراج مشخصات آماری کلاسهای حاضر در متاآموزش بتوان توزیع دادگان کلاسهای حاضر در متاتست را تنظیم کرد. این مقاله را به دقت خوانده و به سوالات زیر به طور کامل پاسخ دهید:

- (آ) از آنجایی که ممکن است توزیع دادگان هر کلاس حاضر در متاآموزش گاوسی نباشد و دارای مقداری کشیدگی باشد؛ در نظر گرفتن این توزیعها به عنوان توزیع گاوسی و استخراج میانگین و کواریانس از آنها میتواند اشتباه باشد. توضیح دهید این مقاله چه روشی را برای حل مشکل کشیدگی توزیع میشود؟(۵ نمره) مشکل کشیدگی توزیع میشود؟(۵ نمره)
- (ب) پس از استخراج میانگین و کواریانس کلاسهای حاضر در متاآموزش، مدل ارائه شده اقدام به تنظیم توزیع دادگان حاضر در متاتست میکند. به صورت کامل و با نوشتن روابط ریاضی مربوطه بیان کنید این تنظیم توزیع به چه صورت انجام میپذیرد و وجود کلاسهای مشابه در متاترین به کلاس منظور در متاتست چه کمکی به تنظیم توزیع میکند؟ (۱۰ نمره)(۵ نمره)
- (ج) در تنظیماتی که در هنگام متاتست از هر کلاس بیش از یک نمونه آموزش داشته باشیم این مدل به جای میانگینگیری از نمونهها، برای هر کدام از k نمونه آموزش اقدام به تنظیم توزیع جداگانه میکند. توضیح دهید توزیع تنظیم جداگانه چه مزیتی نسبت به میانگین گیری نمونهها و سپس یک توزیع تنظیم دارد؟(۵ نمره)

سوال ۵: (عملی) یادگیری چندنمونهای از طریق یادگیری متریک (۲۵ نمره)

در این سوال قصد داریم تا مدل یادگیرنده شبکه Prototypical را مورد پیادهسازی و بررسی قرار دهیم. به این منظور هر دو زیر مجموعههای آموزش و تست دادگان CIFAR100 را دریافت کرده و سپس آنها را به یکدیگر الحاق نمایید. سپس این دادگان را به سه زیر مجموعه متاآموزش، متااعتبارسنجی و متاتست تقسیم کنید. به این صورت که دادگان آموزش شامل دادگان ۷۰ کلاس، دادگان اعتبارسنجی شامل ۲۰ کلاس و دادگان کلاس تست شامل ۲۰ دیگر باشند. در گام بعدی بایستی یک Sampler پیادهسازی کنید که با گرفتن پارامترهای Way و آموزش دادگان اتکا و پرسمان خروجی و پرسمان برای یک وظیفه را تولید کنند (در واقع این ماژول با هر فراخوانی دو مجموعه داده به اندازه که که که در فایلهای پیوستی قرار داده میدهد). این ماژول در واقع هر بار یک اپیزود را تولید میکند. در طی آزمایشهای زیر از ماژول ProtoNetBack که در فایلهای پیوستی قرار داده شده است به عنوان شبکه تکیه استخراج ویژگی استفاده کنید و در جلوی آن دو لایه تمام متصل با اندازه دلخواه قرار دهید.

- (آ) دستهبند را با تنظیمات 8-shot, 10-way آموزش دهید و سپس دقت مدل را بر روی دادگان متاتست گزارش دهید. انتظار میرود دقت در این بخش بیشتر از ۵۰ درصد باشد.
- را رسم $\sinh t \in \{1,2,4,8,16\}$ ما به ازای هر یک از تنظیمات $\sinh t \in \{1,2,4,8,16\}$ و $\sinh t \in \{1,2,4,8,16\}$ را رسم نمایید.
- را رسم و نمودار دقت متاتست بر حسب way $\in \{2,4,8,16,32\}$ و $5 ext{-shot}$ آزمایش را تکرار کرده و نمودار دقت متاتست بر حسب way را رسم نمایید. (دقت کنید که در هنگام متاتست از تنظیمات $5 ext{-shot}$, $10 ext{-way}$ استفاده نمایید.
- (د) حال در هنگام متاآموزش با تنظیمات 10-shot, 10-way دستهبند را آموزش دهید. در هنگام متاتست اما متاتست را به ازای هر یک از تنظیمات $shot \in \{1,5,10,15,20\}$ انجام دهید و نمودار دقت آن را بر حسب shot رسم نمایید.

سوال ۶: (عملی) متایادگیری براساس بهینهسازی (۵۰ نمره)

در این سوال قصد داریم تا مدل معروف دسته متایادگیری براساس بهینهسازی،MAML، را پیادهسازی نماییم. مقاله مرتبط با این کار، این مقاله میباشد. در Notebook داده شده تمام پارامترهای مسئله و مراحل حل به صورت گام به گام تشریح شده است. سوال از دو بخش اصلی تشکیل شده است که در بخش اول به دلیل کاهش هزینه آموزش بخش عمده شبکه به صورت pretrained شده در اختیار شما قرار داده شده است و شما تنها روی بخش مشخص شده شبکه فرایند متایادگیری را انجام خواهید داد. در بخش اول قرار است تاثیر تعداد گامهای بهروزرسانی مدل در حلقه داخلی الگوریتم، مورد بررسی قرار گیرد. از شما خواسته شده است که به ازای مقادیر ۱ تا ۳ این مورد را انجام دهید و نتیجه هر حالت را مقایسه و گزارش کنید. در بخش دوم نیز از شما خواسته شده است که حال با یک گام بهروزرسانی حلقه داخلی، کل ساختار مدل (مدل متایادگیری بخش اول + ساختار مدل (مدل متایادگیری بنا و هرور بخش را روی آن انجام دهید. در نهایت نتایج بدست آمده از هردو بخش را تحلیل و گزارش نمایید.